

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
“Дніпровська політехніка”**

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
завідувач кафедри

Швець В.Я.

«21» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Управління емоційним інтелектом”

Галузь знань.....	07 Управління та адміністрування
Спеціальність.....	073 Менеджмент, 292 Міжнародні економічні відносини
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітня програма.....	Менеджмент
Спеціалізація.....	-
Статус.....	вибіркова
Загальний обсяг.....	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підsumкового контролю.....	залік
Термін викладання.....	7 семестр (13, 14 чверть)
Мова викладання.....	українська

Викладач: _к.т.н., доцент О.В. Усатенко

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління емоційним інтелектом» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Менеджмент»), / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. менеджменту – Д. : НТУ «ДП», 2022. – 12 с.

Розробник – Усатенко О.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- Інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 073 «Менеджмент» (протокол №2 від 19.09.2022 р.).

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту (протокол №2 від 21.09.2022 р.)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури	6
6.3 Критерії	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	11
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування емоційної компетентності бакалавра на основі дисциплінарних результатів навчання в галузі управління емоційним інтелектом для особистісного та професійного розвитку.

Реалізація мети вимагає адекватний відбір змісту навчальної дисципліни дисциплінарним результатам навчання (ДРН).

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	зміст
ДРН1	оперувати категоріальним апаратом психології емоційно-почуттєвої сфери особистості
ДРН2	знати основні концептуальні підходи до визначення емоційного інтелекту як соціально-психологічного феномену
ДРН3	знати специфічні особливості емоцій, почуттів, емоційних станів, емоційних характеристик особистості;
ДРН4	ідентифікувати та називати свої емоції та емоції інших
ДРН5	добирати інструментарій для забезпечення діагностики форм прояву емоційного інтелекту та ознак його впливу на успішність життєдіяльності людини
ДРН6	застосовувати набуті знання для оцінки рівнів сформованості та розвитку емоційного інтелекту суб'єктів соціальної взаємодії
ДРН7	застосовувати отримані знання для цілеспрямованого формування власного емоційного інтелекту для особистісного та професійного розвитку
ДРН8	будувати стосунки з оточуючими людьми на основі розуміння емоцій та вміння ними керувати
ДРН9	надавати практичні рекомендації щодо подолання несприятливих емоційних станів, підвищення емоційної компетентності, стресостійкості та саморегуляції

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Психологія управління	ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
Ф2 Менеджмент	демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
Ф5 Ділові комунікації	демонстрування навичок взаємодії, лідерства, командної роботи
Ф9 Управління персоналом	демонстрування навичок взаємодії, лідерства, командної роботи

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		дenna		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	80	26	54	-	-	6	65
практичні	40	14	26	-	-	4	45
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-

РАЗОМ	120	40	80	-	-	10	110
-------	-----	----	----	---	---	----	-----

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
ДРН1	Тема 1. Історія дослідження емоційного інтелекту Історичні передумови виникнення теорії емоційного інтелекту. Історія становлення уявлень про емоційний інтелект у зарубіжній та вітчизняній науці. Виокремлення емоційного інтелекту як складової загального інтелекту.	10
ДРН1 ДРН2	Тема 2. Сутність емоційного інтелекту Поняття "інтелект", "емоційний інтелект". Генезис емоційного інтелекту. Зв'язок між коефіцієнтами IQ та EQ. Емоційна компетентність особи. Роль та значення емоційного інтелекту у бізнесі.	10
ДРН2	Тема 3. Структура і моделі емоційного інтелекту Теорія і модель емоційного інтелекту Д. Гоулмана. Теорія і модель емоційного інтелекту Р. Бар-Она. Модель емоційного інтелекту Дж. Майера, П. Саловея, Д. Карузо.	10
ДРН3 ДРН4	Тема 4. Емоції і почуття в житті людини Поняття почуттів. Фізіологічні основи почуттів. Поняття емоцій. Функції емоцій. Класифікація емоцій. Характеристика базових емоцій. Зовнішні вияви емоцій.	10
ДРН5	Тема 5. Сучасні методи діагностики емоційного інтелекту Методи, що базуються на вирішенні завдань Методи, які засновані на самозвіті та самооцінці Проективні методи Методи діагностики окремих аспектів емоційного інтелекту	10
ДРН5 ДРН6 ДРН7	Тема 6. Розвиток емоційного інтелекту Сучасні технології навчання і розвитку емоційного інтелекту. П'ять кроків розвитку емоційного інтелекту за Д. Гоулманом: самосвідомість, саморегуляція, самомотивація, емпатія, соціальні навички. Стратегії емоційного розвитку.	10
ДРН7 ДРН8	Тема 7. Емоційне лідерство Емоційне лідерство як складова ефективності керівника Резонансне і дисонансне лідерство Шість стилів лідерства по Д. Гоулману. Якості емоційного лідера.	10
ДРН7	Тема 8. Самомотивація і емоційний інтелект В чому полягає феномен самомотивації Як змусити себе йти до мети: п'ять ефективних методів самомотивації. П'ять принципів Мілтона Еріксона. Самомотивація: як захотіти хотіти	10
ДРН9	Тема 9. Навички емоційної саморегуляції Техніки емоційної мобілізації у складних умовах.	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Колесо емоцій Роберта Плутчика, його сутність і структура; методика роботи з поєднаннями емоцій.	
	Використання емоційного інтелекту для управління емоційної складовою стресогенних ситуацій.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	30
ДРН1	Сутність емоційного інтелекту	5
ДРН2		
ДРН2	Структура і моделі емоційного інтелекту	5
ДРН3	Емоції і почуття в житті людини	5
ДРН4		
ДРН5	Сучасні методи діагностики емоційного інтелекту	5
ДРН5		
ДРН6	Розвиток емоційного інтелекту	10
ДРН7		
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-балльною) та конвертаційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою або індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контролального або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 \frac{a}{m},$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість питань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none">- спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень;- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
- критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Комуникація		
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:	95-100
	- правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна.	
- здатність ефективно	Комуникаційна стратегія:	
	- послідовний і несуперечливий розвиток думки;	

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
формувати комунікаційну стратегію	<ul style="list-style-type: none"> - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність положенням, які відстоюють; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; <p>використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	Рівень комунікації нездовільний	<60
Автономність та відповіальність		
- управління комплексними діями або проектами, відповіальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; відповіальність за професійний розвиток окремих	<ul style="list-style-type: none"> - Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
осіб та/або груп осіб; - здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	2) відповіальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповіальність за взаємовідносини; 3) відповіальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінки суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано три чотири вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповіальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповіальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Деніел Гоулман Емоційний інтелект. – К. : Vivat, 2018. – 512 с.
2. Емоційний інтелект лідера / Деніел Гоулман, Річард Бояціс, Енні Маккі. – К. : Наш формат, 2019. – 288 с.

3. Ліза Фельдман Барретт Як народжуються емоції. Таємне життя мозку. – К. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2018. – 480 с.
4. Носенко Е. Л. Емоційний інтелект: концептуалізація феномену, основні функції : монографія / Е. Л. Носенко, Н. В. Коврига. – Київ : Вища школа, 2003. – 159 с.

Навчальне видання

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління емоційним інтелектом» для бакалаврів
спеціальності 073 «Менеджмент»**

Розробник: Олександр Васильович Усатенко

Редактор: О.Н. Ільченко

Підписано до друку _____.2022. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 100 прим. Зам._____.

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19